

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 9 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiuu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Septemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
învită

Administrațiunea diarului „TRIBUNA“.

Sibiuu, 28 August st. v.

„... Atunci cu frunte senină putem opune calumniilor pline de țipete de durere, pavăza cea lucie a simțului nostru național de dreptate.“

Așa țice „P. Ll.“ în articolul contra pretinsei iredente, când recunoaște, că mijlocul cel mai bun pentru a câștiga pe Români este administrația și justiția promptă și dreaptă.

Oameni necunoscuți mai de aproape cu împregiurările din Ungaria, cetind expectorațiuni de aceste în organul cel mai acreditat al guvernului unguresc, vor presupune că, Doamne!, ce oameni de omenie trebuie să fie acei ce poartă cârma în Ungaria, când ei și în fața unei manifestațiuni, cum este cea a „irredentei“, nu se gândesc decât la administrație bună și la dreptate promptă.

Adevărat că fariseismul nu se va fi cultivând nicăiri într'atâta măsură, cum se cultivă în această țeară a noastră, cu deosebire de țecce ani încoaci. Dovețile cele mai pipăite despre fariseism, când în uniformă oficioasă, când în uniformă oficială, ni-l dau cele dintâiu organe ale guvernului unguresc, cum este bunăoară și „P. Lloyd“.

Ca să putem măsura mărimea cutezării, cu care în cercurile normative din Budapesta îndrăsnesc a păși înaintea publicului celui mare, vom arăta un unic exemplu de „administrațiune“ și de „justiție“ „bună“ și „promptă“. Sperăm, că acest unic exemplu va fi în stare să lumineze situațiunea, ca să se vadă cât de neserioși, cât de abusivi sunt în cercurile normative de astăzi dela noi oamenii, cari de ângeri vor să facă și să treacă pe diavolii cei mai întunecați.

Eată Oena-Sibiului, un orașel cu o poporațiune de preste 5000 suflete, locuită de Români și Maghiari. Oena aceasta este într'o depărtare de 18 minute dela Sibiuu, cu calea ferată. Dar' fiindcă a treia parte din locuitorii ei sunt Maghiari, în cele administrative dela începutul erei celei nouă constituționale au fost atașați la Aiud, orașel ear' maghiar, cale de patru oare, în cazul cel mai bun, cu calea ferată.

Fiindcă Maghiarii de aici sunt isoiați de alți Maghiari la distanțe considerabile, guvernul preste mări și preste țeri 'i-a atașat la alte grupe risipite de Maghiari, numai ca în comitatul Albei-inferioare să formeze o majoritate maiestrită de Maghiari, precum din darul guvernului ung. este și cea maiestrită în orașelul Oena.

Va crede cineva, că la distanțe așa de considerabile nici Maghiarii nu pot

participa la administrațiune mai bine decât Români.

Maghiarii însă și aici, ca în toate părțile din lungul și largul țerii, au privilegiul a fi puii mamei și așa se găsesc modalități și pentru răsplată, dacă vreunul „asudă“ în „interesul“ administrațiunii.

Cu toată administrațiunea măiestrită, Români din Oena fiind oameni iubitori de muncă, în privința averii au dat înainte și binișor înainte.

Acelor ce „varsă atâtea lacrimi“ pentru bietul popor român, decâte ori îl vîd că se interesează și el mai cu dea-dinsul de soartea lui, nu le venia bine progresul Românilor. Au cercat fel de fel de mijloace, ca să-i împedece în progres. Limitarea pășunatului, încercarea de a introduce segregarea hotarului, de a-l comassa chiar, sînt de mai mulți ani puse în repertoriul acestei comune și poate că din aceste, una sau alta, să și puna în lucrare, dacă din trei în trei ani nu veniau alegerile la dietă și reclamau amânarea acelora ca mijloc de corteșie.

În cele din urmă bunii patrioți se vede că vîdînd că „buna“ administrațiune nu-i duce la țintă, au cugetat să cerce cu „dreptatea“.

Au băgat de seamă că iustiția, dacă este dreaptă și promptă totodată, ajută foarte mult iubitorilor de muncă. Români numai în timp de un deceniu au convertit în partea lor moșie de țeci de mii de florini. Și conversiunea aceasta vine a se pune mai toată în contul Maghiarilor.

Curentul acesta trebuia dar' oprit sau trebuia a 'i-se da altă direcțiune.

Mâna de Maghiari din Oena au propus, și cercurile normative din Budapesta au încuviințat, ca pe viitor Oena să se scoată din sfera tribunalului dela Sibiuu, de care s'a ținut dela ultima organizare a justiției încoace. După măsura cea nouă a guvernului, Oena va fi centrul cel mai nenatural al unui ocol judecătoresc și de altă parte, se va incorpora tribunalului din Alba-Iulia.

Acum bieții Români din Oena, cari în viitor vor ave afaceri la tribunal cu deosebire în civile, dar' și în criminale, în loc de a călători 18 minute cu calea ferată sau două oare pedestru, vor fi siliți să călătorească două oare cu calea ferată până la Copșa. Aici se aștepte eventualele trenuri dela Brașov, care să-i ducă în alte două oare până la Teiuș. De aci, dacă este juncțiune directă, să călătorească altă jumătate de oară până la Alba-Iulia.

Așa e, că este o înlesnire mare pentru contumațări și pentru lihare de cauze? deoare-ce omul s'ar putea poate cheitui pentru călătorii scumpe la tribunale depărtate, ear' ca să călătorească pedestru 'i-ar trebui țile întregi și în anumite timpuri ale anului săptămîni întregi.

Dar' se va obiecta: pentru-ce nu au protestat Români în contra acestor dispozițiuni?

Români din Oena 'și-au făcut data-ria și în privința aceasta, însă după cum țicea în vara aceasta oare-cine, neromân, că dacă nu protestau Români, guvernul tot mai hesita și poate că nu sancționa stramutarea Oenei dela tribunalul din Sibiuu la cel din Alba-Iulia.

Ei bine, eată într'un unic cas „simțul nostru național de dreptate“ bucinat de „P. Ll.“

Mai poate încăpă vre-o îndoeală asupra nisuinței spre o administrațiune bună și justiție promptă cu care să se câștige poporul român?

Emporiul Oenei la Sibiuu, depărtare de 18 minute cu calea ferată; centrul administrațiunii la Aiud, cale de 8—10 oare cu calea ferată; tribunalul la Alba-Iulia, cale de 8—10 oare cu calea ferată, este invederat că toată întocmirea este numai pentru a-i atrage pe Români către guvernul unguresc și societatea ungurească.

Casuri de aceste însă sînt sute și mii, prin care în formă legea nu se vatămă, dar'prin apucături „patriotice“ se paralizează și cu ea împreună și dreptatea în partea ei esențială.

Maghiarii țin toată lumea năucă. Ei cred că ori-ce vor spune prin fondul de dispozițiune Europei, aceasta va și crede. Pe Europa însă o leagă cu totul alte interese de interesele țerii noastre, cari nu se pot substitui cu articoli frumoși de țiare. De aceea om cu minte sănătoasă nu poate presupune că acea Europă se va informa și despre „simțul nostru național de dreptate“ numai din „P. Ll.“, „Nemzet“ etc.

Întrebăm că patriotic este a minți în fața Europei așa de îndrăsnit, după cum se minte în birourile redacțiunilor hrănite cu grăunțele fondului de dispozițiune?

Românul țice că cu minciuna poți prânzi, dar' de cinat nici odată!

Revistă politică.

Sibiuu, 28 August st. v.

Constituirea partidului opozițional moderat în adunarea din Timișoara le-a dat guvernamentalilor earăși de lucru. Suspectările nu încetează din cauză, că în legătura de partid se află și „naționalități“. Astfel „Nemzet“ îi denunță în opiniunea publică maghiară pe matadorii partidului din cestiune, că fac cauză comună cu naționalitățile. Se'nțelege, că va rămâne fără mare efect această suspectare, deoare-ce contele Apponyi a îngrijit din a sa parte ca să satisfacă și șovinismului maghiar punînd îndată în § 2 al statutelor idea de stat ungar ca contrapond eventualelor stigmatizări din partea guvernamentalilor.

„Nemzet“ de ieri vorbind despre § 2 din statutele primite în conferința din Timișoara declară, că e mare întrebare dacă elementele folosite de partidul lui Apponyi vor agita pentru partid amesurat dispoziției paragrafului acestuia.

Pentru politica de astăzi constituirea partidului opozițional e de mare însemnătate, pentru noi însă această politică ar

ave însemnătatea, că baremi încât privesce greutățile statului opoziția întrunită la Timișoara le va pune stavilă. Încât privesce însă dreptele pretensiuni ale națiunii române, după câte s'au vorbit în adunare, n'am ave mult de nădăjduit, de oare-ce toți vorbitorii s'au pus pe punctul de vedere național-maghiar și au combătut numai suspectările ce se fac pe nedreptul naționalităților cu cunoscuta armă a șovinismului: daco-romanism, panslavism, pan-germanism etc. Vom reproduce precăt ne permite spațul decursul adunării despre care e vorba.

Alegerile pentru consiliul comunal al orașului Agram s'au terminat. Opoziția a triumfat.

Deputațiunea regnicolară croată nu va pute satisface dorințelor guvernului din Budapesta. Elaboratul lui Zsvkovics care e, sau mai bine țis, a fost aderent al partidului așa numit național, 'l-a pus pe guvern în mare grije. Această desertare a baronului Zsvkovics e de natură a demoralisa partidul. Presa maghiară observă cea mai mare tăcere cu privire la lucrările din urmă ale deputațiunii. Presa croată opozițională din a sa parte încă observă cu privire la rezultatul ultim al lucrărilor deputațiunii tăcere. Această tăcere îi îngrijesece și mai mult pe cei din Budapesta, deoare-ce liniștea Starcevicenilor li se pare că înseamnă un triumf al acestora.

Cabinetul austriac a lucrat în decursul săptămînei trecute cu multă stăruință pentru-ca convocarea dietei să-l afle pregătit. Naționalitățile din Austria așteaptă convocarea delegațiunilor și se crede că cu ocaziunea ședințelor delegațiunii austriace, naționalitățile din Cislaitania vor păși cu pretensiuni nouă. Precum ne spune „Neue freie Presse“ parola țilii e: Nu e destul numai ca Taaffe să aibă majoritatea, ci trebuie ca și majoritatea va să țică naționalitățile — să-l aibă pe Taaffe!

Din Mitroviță (Sêrbia-veche) se anunță, că Arnăuții au prădat satul Zavrat. Ceata de Arnăuți au omorît o mulțime de bărbați și copii și au jefuit mai multe case bogate. Nu se spune însă dacă acest măcel și jaf are vre-o însemnătate politică ori nu.

Conflictul dintre Germania și Spania, după cum ne spun telegramele de alaltăieri sosite atât din Berlin cât și din Madrid, se poate aplană pe cale pacinică. Conform scirilor acestora se crede că Germanii vor preda Spaniolilor insula Yap, deoare-ce cabinetul spaniol numai pe basa evacuării decătră Germani a insulei Yap e dispus a începe negoțările cu Germania. Regele Spaniei a dat cabinetului actual spaniol vot de încredere declarînd că e de acord cu ori-ce ținută va observa în cestiunea conflictului cu Germania. Diarele germane observă un limbagiu foarte pacinic, deoare-ce — țic ele — nu trebuie ca Germania să-i îngreuneze poziția regelui Alfonso. În Madrid se crede chiar ca sigur, că Germanii vor evacua insula Yap.

Circula fama, că Germania are chiar și aliat pentru cazul unui răboiu cu Spania și că acest aliat ar fi Italia. În contra acestei sciri, aduse și de noi, sosește din Roma scirea, că în cercurile italiene a produs mare senzațiune un articol al diarului ministerial „Diritto“, care spriginesce protestul spaniol în contra

ocupațiunii insulei Yap. Articolul încheie cu cuvintele: Ținuta Spaniei e la toată întâmplarea un simptom, că Europa s'a obosit de a mai suporta preponderanța lui Bismarck.

Correspondență particulară a „Tribunei“.

Năsăud, la finea lui August 1885.

Este o dicțioare românească: Când începe a-ți merge rău, apoi îți merge rău și în mămăligă. Această dicțioare se poate aplica foarte bine și la noi la fostul district al Năsăudului.

Ori pe care teren privești ne merge rău și acesta progresează din ți în ți. De viața noastră municipală nici nu mai fac amintire, a degenerat și degenează din ți în ți. Indiferențismul este o buroiană, care a început a fi cultivată preste tot. Speram că venirea noului comite Bánffy în acest comitat va da ocaziune a se strînge șirurile între cărturarii români și se va lăpăda fatala axiomă de a lucra fiecare de capul lui. Experiența a dovedit contrarul.

Dar' răul ce ne amenință mai tare ca o hidră cu 99 capete este procesul cu familia Kemeny-scilor și starea de asediu, în care sînt puse scoalele și fondurile grănițesci din cari se susțin aceste scoale. Ambele aceste cause nu țin-tesc nimica alta, decât nimicirea totală a vieții românești din acest ținut. Nu trebuia multă înțelepciune de a prevedea cumcă guvernul maghiar în consecuența politice sale va încerca a ataca și aceste institute culturale românești. Și eată că acest moment fatal pentru noi a sosit. Durere numai că nu ne-a găsit destul de pregătiți și destul de fortificați. Au fost timpuri bune când se puteau face multe lucruri bune și îndeosebi se puteau îngrădi averile grănițesci, agonisite cu atîta sânge, cu fortificări în cari dușmanii nostri nu ar pute străbate așa ușor.

Dar' nu s' facă imputări trecutului, este scopul acestor șire. Se va afla o peană imparțială, care va scrie istoricul acestui ținut. Aceea va analiza toate, pe base de date și acte va da fiecăruia aceea ce i-se compete. Nu este chiar acum timpul potrivit de a face critica trecutului, deși multe rele ce ne bîntuie își au rădăcina cu jeci de ani înapoi.

Norii, cari ne amenință, ar trebui ca, baremi în ciasul al 11-lea, să ne dea ansă de a ne vindeca odată de boalele sociale de care suferă societatea noastră și cari sînt multe și de multe feluri. Ne plîngem mereu, că toate năcazurile și relele de cari suferim, toate asupririle și desastrele ce ne amenință, sînt urmări ale politice și sovietice de astăzi, care nu vrea alta decât să ne prăpădească ca Români. Este foarte dreaptă această plîngere, însă trebuie să recunoaștem că tot așa de adevărat este că la promovarea și progresarea relelor, ce ne amenință, în bună parte și noi purtăm vina. Dacă se aprinde un colț de

casă nu este destul să dai numai alarmă, ci trebuie să-ți încorzi toate puterile, ca să stingi focul până a nu lua dimensiuni mari.

Causa cu Kemeny-scii, cari ne cer câteva milioane și munții de pe Valea-Bărgăului, se clocește de multă vreme. Toți oamenii de tagma juridică diceau: nu se poate, însă eată că s'a putut, procesul este în curgere. . . S'au făcut proiecte de lege, prin cari să ne reguleze averile grănițesci sau mai bine ăis să le dea în mîna Jidanilor, să le nimicească, și poate nu va trece mult și vor deveni lege. Ni s'a trimis com. Bánffy mai înainte a comisar ministerial să reguleze cauzele silvanale cari le-a și regulat, apoi preste scoale. A vizitat și examinat în toate scoalele susținute din fondul central. În urmă ni s'a prezentat ca comisar regesc preste fonduri, ca și când cei dela administrația fondurilor ar fi re-beli sau criminali. În această calitate mai înainte a supus toate socotile dela început unei censurări și acele chiar cari au trecut prin supra-censurarea guvernului, a sistat licitațiunea de regale și a sistat prin depeșe și ținerea adunării comitetului adm. al fondurilor grănițesci.

Din toate acestea poate pricepe ori cine că ce se urmărește, ce are să urmeze mai departe. Prognosa nu este greu de făcut.

Față de toate acestea se naște întrebarea că ce facem noi? Răspunsul ce ar trebui să-l dau, este foarte greu de definit. Sînt inimi calde, sînt oameni cari își bat capul și își frîmîntă mîntea ăi și noapte cum se apere averile grănițesci, și în special fondurile cari sînt basa vieții noastre. Sînt bărbați, cari nu cruță nimica pentru apărarea intereselor grănițesci, cari au destulă rezoluție și curajul de a apăra aceste cause. Dară ce folos dacă ne lipsesc condițiile principale, fără de cari ori ce luptă este înzadar, ne lipsesc unirea și încrederea reciprocă. Ce folos dacă mulți preferă a petrece *in dulce far niente*, dacă cei mai mulți nici nu-și bat capul de cauzele noastre și numai atunci se interesează de ele, când pot să aibă câștiguri personale. Interesele personale, și preste tot personalitățile, sînt unele dintre boalele cele mai mari ce au gangrenat corpul nostru social. Indiferențismul multora este a 2-a boală. Suspiciunile, apoi clevețele, ce s'au deprins unii a le profesa necruțînd de multe ori nici referințele familiare și private ale oamenilor, sînt alte boale cari nu numai produc frecături și personalități, dar' produc disgust și apatie în oamenii ce lucră cu devoțiune pentru cauzele publice. A nu face nimica în cauze publice sau a face numai pentru plată, dară a susținea și a înegri pe toți acei ce de multe ori cu mari jertfe fizice și materiale lucră pentru binele public, este devisa multora. De îmbărbătări, încurajări și recunoștință, n'am ce vorbi, acestea pe la noi sînt nise plante exotice. Mai de multe ori bărbați, cari au lucrat și lucră câte ceva pe un teren ori pe altul, făcînd însemnate sacrificii, în loc de recunoștință și încurajare, de multe ori sînt persiflați și po-

reclîți chiar de aceia, cari nu fac nimica. Invidia este altă boală, ce ajută a consuma viața noastră.

Dar' mă opresc aci, căci șirul păcatelor noastre sociale este lung. A face o diagnosă psihologică, ar fi foarte interesantă, însă ar recere un timp și un studiu menit pentru o carte. Afară de aceea nu 'mi-ar plăce să ating susceptibilitățile nimărui chiar acum când aș dori cea mai mare solidaritate, cea mai exemplară unire și reunire a tuturor puterilor intelectuale și morale.

Pentru a ne limpedi părerile și a cerceta care a lucrat bine și corect, care și-a împlinit datoria și care nu, vom ave vreme și mai târziu. Acum în fața desastrelor ce ne amenință, în fața cauzei sfînte ce ne este concredută, nouă de strămoși și de părinți ca să o apărăm, se recere ca să ne înălțăm cu toții la punctul unic menit de a pute suporta lupta. Umbrele mărețe și glorioase ale protopărinților nostri pretind dela noi, ca în aceste momente grave să lăsăm personalitățile, să lăpădăm invidia, spionagiul și suspușionările, să părăsim indiferențismul și egoismul, să abandonăm ambițiile vane, și să punem în locul acestora unirea, încrederea, respectarea reciprocă a convingerilor și a părerilor, să ascultăm unul de altul, căci și omul de rînd poate să aibă de multe-ori idei bune, să ne încălțăm inimile mai mult pentru cauzele grănițesci, să ne reunim toate puterile și mai presus de toate cei îndatorați să lucre se-și îplinească datorința în conștiință. Dacă vom fi uniți în cugete, în simțiri și în fapte, dacă vom fi solidari întru toate lăpădînd vițurile ce ne consumă puterile, dacă ne vom strînge șirurile cu încredere, — atunci am încrederea că nici Bánffy, nici Tisza, nime nu ne va pute strica ceva. Dacă 40,000 de Români vor fi una, se va cugeta mult ori-cine înainte de a se încerca să le iee ceva — dacă însă vom fi tot desbinați și va lucra fiecare de al seu cap — perirea din tine Israile!

„Opoziția moderată“ din Ungaria-de-Sud.

Reproducem după „Budapester Tagblatt“ decursul adunării de constituire a opoziției din Ungaria-de-Sud dimpreună cu articolul ăiarului din cestiuene. Articolul de introducere al lui „B. Tagblatt.“ sună în traducere:

„Armistițiul s'a sfîrșit“.

„Prima pușcătură a sunat.

„Opoziția este aceea, care a deschis de astădată lupta, a luat ofensiva și a biruit în prima luptă.

„Întruadevăr succesul de astăzi, pe care l-a dobîndit opoziția ce stă pe basa dreptului de stat, e un *omen* bun, totuși lupta care la Timișoara s'a început ađi, și în celelalte orașe ale Ungariei-de-Sud se va continua în decursul acestei luni, se va hotărî abia în parlament.

„Guvernul trebuie răsturnat în parlament și să sperăm, că acolo îl va ajunge înfrîngerea meritată.

„Dacă noi privim adunarea de partid din Timișoara ca un succes, ha chiar ca o victorie, aceasta nu se întâmplă pentru-că contele Albert Apponyi a fost primit acolo în mod sîrbătorește, nici fiindcă el 'și-a sîrbat acolo unul dintre triumfurile sale cele mai mari de orator. Contele Apponyi, prelîngă toată năsuința de calumnie a presei oficiale, e unul dintre cei mai poporali politici ai țării, și abia se va afla cineva, care ar pute să conteste, că dînsul este astăzi cel mai excelent orator al Ungariei. Ori unde va merge contele Albert Apponyi în Ungaria, el va fi primit cu entusiasm și ori unde va vorbi, va produce însuflețire.

„Dar' totuși nu contele Apponyi a dobîndit astăzi succesul.

„Isbînda a fost aceea, că mii de cetățeni, între cari cei mai însemnați bărbați ai comitatelor Timiș, Torontal și Caraș-Severin, s'au decis a întemeia o legătură de partid opozițional, și aceasta în butul tuturor amenințărilor și a represaliilor.

„O izbînda a fost aceea, că toate năsuințele guvernului de a timbra mișcarea opozițională ca „primejdioasă statului“ — nu au succes.

„Asociația de partid opozițional, înființată în Ungaria-de-Sud, conține în § 2 al statutelor sale următoarea dispozițiune: „Legătura de partid își pune ca problemă de a lucra ca idea de stat ungar să prîndă rădăcini cît mai adînci în populațiunea nemaghiară“, și această dispoziție după cum ni se anunță a fost primită de adunare cu mare însuflețire.

„Că permis a fost oare a-i stigmatiza pe aderenții opoziției din Ungaria-de-Sud ca dusmani ai statului, precum a făcut-o aceasta un ăiar oficios din Budapesta, — această judece-o ăiaristica oficioasă: cum se unesce cu conștiința și cuviința sa. Noi nu putem însă trece cu vederea ocaziunea aceasta, fără ca să vorbim un cuvînt despre această afacere. Presa oficioasă o acuză pe opoziție, că aceasta pactează cu naționalitățile, dar' alegerile ultime dietale au dovedit că guvernul a cădît în toate cercurile de alegere curat maghiare și că el numai acolo a triumfat, unde au fost naționalitățile în majoritate. Nu voim să cercăm aci cum a fost în stare guvernul să cîștige naționalitățile. E faptă însă că în ochii guvernului Germanii, Sîrbii și Românii, au fost „buni patrioți“, se înțelege presupunînd că acestia vor vota cu candidații guvernului. Dela alegerile ultime a trecut însă un an, și în decursul acestui timp, naționalitățile s'au întors dela guvern. Pentru-ce? — aceasta încă nu voim să o cercetăm. Constatăm numai faptul, că Sîrbii au trimis la congresul bisericesc aproape numai deputați opoziționali, că țerenii germani au înființat reuniuni opoziționale și că în sfîrșit între Românii — ca să nu mai vorbim și despre Sașii din Ardeal și despre

Foița „Tribunei.“

Bunica

de Bojena Němcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare și fine.)

Oamenii nici nu vedeau, cum bunica îmbătrînește și scade, numai ea singură simția. Adeseori îi spunea Adelcei, care devenise o fată frumusică, arătînd mărul cel bătrîn, care din an în an se usca mai mult și se îmbrăca mai puțin cu verdeț: „Noi sîntem deopotrivă, de bună seamă o se ne și ducem să odichnim la olaltă.“ Și într'o primăvară toți pomii se înverzîră, numai mărul cel bătrîn sta mărnat fără nici o frunză. Trebuia să-l scoată din pămînt și să-l ardă. Bunica tot în aceeași primăvară tare tușia, nu mai putea să sosiască în orașel în biserița dumnezească, cum dicea. Mănila i-se uscau din ce în ce mai mult, capul îi era ca zăpada, glasul tot mai slab și mai slab.

Într'o ăi d-na Terezca trimise scrisori în toate părțile, ca copiii să se împreune. Bunica se culcă, nu mai putea să țină fusul. Din pădurărie, din moară, din birt și din Zernov veniau de mai multe ori pe ăi să întrebe, cum îi este bunicei; nu-i era mai bine. Adelca obișnuia să se roage cu ea. Fiecare ăi, fiecare seară trebuia să-i povestească, cum este în pom, în grădină,

ce fac păsările, ce Pestrîța; trebuia să-i socotească bunicei, după câte ăile ar pute să vină dl Beyer. „Poate cu el vine și Ioan. Memoria o părăsiasă. Adese-ori chema pe Barunca în locul Adelcei și când Adelca îi aducea aminte, că Barunca nu e acasă, se pomenia suspinînd: „Ba nu e, pe aceasta n'am s'o mai vîd. Oare este ea fericită?“

Veni dl Prošek și cu el studentul Vilim și flica Ioana; veni feciorul Kaspar, și din Munții Urieși bătrînul dn Beyer aduse pe mîndrul băiat Ioan; veni și Orlic din scoala de pădurărie, unde l-a dat dna principeasă, vîdînd la el un talent mare pentru pădurărie. Bunica îl socotea și pe el de nepoțel al ei, aflînd de dragostea, care crescuse între el și Adelca și de năravurile lui plăcute. Toți se împreunară în giurul patului bunicei, dară cea mai dintăiu din toți era Barunca, aceasta veni la olaltă cu privighitoarea, ce s'a aședat în cuibulețul ei la fereastră bunicei. Barunca trase în odaia bunicei, unde odinioară a stat culcușul ei, unde ascultau împreuna cîntecele plăcute ale cîntăreței de aproape, unde bunica, sculîndu-se și culcîndu-se, o binecuvînta. Earăși erau împreună, aceleași glasuri străbateau la ele, erau tot aceleași steluțe, la care odată s'au uitat împreună, tot același cap: dară alte gânduri se frîmîntau în el și prin alte simțiri se vîrsau lacrimile, ce bunica vedea acum strecurîndu-se pe obrazul iubitei nepoțele, decât lacrimuțele, ce cu zimbet plăcut ștergea de pe fața trandafirie atuncea, când fata se culca încă

într'un pătuț mic. Aceste înrourau numai, dar' nu turburau ochii.

Bunica simția bine, că vieța are puțină, de aceea ca o găzdoaică bună și înțeleaptă își puse toate în rîndueală. Înainte de toate se împacă cu D-ău și cu oamenii, apoi împărți mica sa avere. Fiecare căpeta o aducere aminte. Pentru fiecare dintre cei ce veniau la ea avea un cuvînt plăcut, pe fiecare ce o părăsiasă îl petrecea căutătura ei și când și d-na principeasă cu băiatul Hortensiei, venind să o vadă, se duceau, se uita lung după ei; scia bine, că pe lume nu îi va mai vedea. Și fețele cele mute, mățele și cîinii îi chemă la sine, îi mîngăia și se lăsa, ca Sultan să-i lingă mîna. „Vedeți de ei“, — îi ăise Adelcei și slujnicilor; „fiecare dobitoc, când omul îl iubesc, e mulțumitor“. Pe Vorșa însă o chemă la sine și îi porunci: „Când voi muri, Vorșilco — și eu sciu, că nu va mai ținea mult cu mine, căci am visat ađi noapte, că Gheorghe veni după mine — când deci voi muri, nu uita să le spui albinuțelor, să nu vîd moară. Ceilalți poate și-ar uita“. Bunica scia, că Vorșa o să facă, căci credea cele ce alții nu credeau și așa lesne ar fi uitat să facă la vreme, chiar de ar fi vrut să facă de dragul bunicei.

Era a doua ăi cîtră seară după întoarcerea copiilor, când bunica încet încet. Barunca îi spunea rugăciunea de moarte; bunica se ruga cu ea, până-ce deodată gura îi se mai mișcă, ochiul rămase ăintit la răstîgnirea, ce afîrna pe

de-asupra patului, resuflarea se opri . . . Flăcărița vieții sale se stinse, cum se stinge încet candeluța, în care toată materia arătoare s'a isprăvit.

Barunca îi închise ochii, tinăra Mila deschise fereastra, „ca sufletul să aibă libertate mai mare de sburat“. Vorșa nezăbovind între plîngători se grăbi la coșul cu albina, ce dl taica i-a aședat cu mai mulți ani înainte, și bătînd la el, strigă de trei ori: „Albinuțe, albinuțe, bunica ne muri!“ — și numai apoi ședî pe lăvicioara de sub liliac și se puse pe plîns. Dl pădurar păși pe drum la Zernov să facă să se tragă clopoțelul de morți; însuși s'a oferit că va face slujba. Îi era urit în casă — trebuia să ese afară, ca să poată plînge după poftă. „Am tras dor de Victoria — cum oare voi uita pe bunica!“ — își ăicea el pe drum. Când răsuna clopoțelul, vestind poporului întreg, „că bunica nu mai este“ — vâlceaua întreagă se puse pe plîns.

A treia ăi dimineața, când alaiul alcătuit de o mare mulțime de oameni — căci fiecare, cine cunoscea pe bunica, voia să o pstreacă la groapă, — trecea pe lîngă castel, o mână albă despărți perdelele grele la fereastră și între ele se ivi d-na principesă. Cât se vedea alaiul, îl petrecea căutătura ei întristată până-ce lăsînd perdeaua jos și suspinînd din adînc șopti:

„Fericită muiere!“ . . .

Croați — domnesce o dispoziție în toată pri-
vința neplăcută pentru guvern. Firesce acum
acea, cari au fost cu ocasiunea alegerilor cei
mai buni „patrioți“, sînt acum „dușmani ai sta-
tului“ și, trădători de stat; guvernul sperează
să câștige prin astfel de manevre earăși cercu-
rile electorale curat maghiare. Dar' se înșeală.
Maghiarii știu tot atât de bine ca și Germanii,
Sârbii și Românii din țeară, că ce au să aștepte
dela guvern, și tocmai Maghiarii vor saluta cu
bucuri o astfel de opoziție patriotică cum este
aceea care 'și-a arborat astăzi stindardul la Ti-
mișoara.

„Diua de ați 'i-a adus opoziției un succes
deplin.

„Prima luptă s'a semnalat, prima victorie
s'a dobândit. Sus la luptă și la biruință!“

Cu aceste introduce diarul opoziției
moderate descrierea decursului adunării din
Timișoara. Vom continua în numărul
viitor și cu vorbiri ce s'au pronunțat.

Cronică.

„Calomnia“. Cetim în „Luminătorul“ :
„Temesvarer Ztg“ luând notiță despre „placa-
tele revoluționare“ ce ar circula și în comitatul
Timișului, adaugă din cuvânt în cuvânt urmă-
toarele: „Als Verbreiter dieser Placate wird der
Redakteur des „Luminator“, Paul Rotar, genannt“
(ca răspânditor al acestor placate se numește
redactorul „Luminătorului“ Paul Rotar). Se în-
țelege cumcă această notiță a nimitului jurnal
a atins în modul cel mai neplăcut chiar și pe
amicii nostri, în unii a provocat și o îngrijire,
în alții o răceală față de persoana redactorului
dela „Luminătorul“. Spre liniștirea acestora
grăbim a-i informa, cumcă afirmările notiței dela
„Temesvarer Ztg“ sînt scornituri malițioase, lip-
site de ori-ce adevăr. Dar' ca totuși o învinuire
atât de gravă să nu rămână despectată, redac-
toarele acestei foi, îndată după aparițiunea acelei
notițe s'a prezentat la onor. procuror de stat și a
cerut însuși investigarea criminală în contra sa,
și rugând ca dl redactor dela „Temesvarer Ztg“
sau respectivul reporter al seu, să fie provocat
a da dovezi în cauza, contra redactorei dela
„Luminătorul“. Așteptăm cu răbdare rezultat
investigațiunii, pe care la timpul seu nu vom
întârzia a-l descoperi onoratului public.

**Rezoluțiunea tinerilor universitari ma-
ghiaři din Cluj.** Cu ocasiunea demonstrațiunii
din grădina berăriei din Mănăstur cei trei sute
de tineri universitari maghiari au luat o reso-
luțiune, pe care au adresat-o senatului universi-
tar. Reproducăm din această rezoluțiune după
„Magyar Polgár“ cele două puncte din urmă;
ele sună:

2. Considerând năsuințele umane civiliza-
toare ce se razimă pe baza dreptului, conside-
rând că aceste năsuințe sublime ale națiunii ma-
ghiare le mistifică atât irredenta cât și elemen-
tele turbulente în cea mai mare parte pe baza
„Tribunei“ a „Gazetei“ și că proclamațiunea
întruadever e o consecuență a lucrării acestor foi,
— rugăm senatul universitar să excludă din sala
de lectură a bibliotecii universitare aceste două
foi nimicitoare de stat și agitatoare.

3. Pentru-ca însă ultimul conclud al nostru
se nu apară ca șovinism, din considerare că nu
pricepem înstrăinarea și purtare amicilor nostri
Români, pentru-ca să le arătam bunavoința noastră
și pentru-ca să-i facem poporului, dus în rătă-
cire, cunoscut scopul sublim al statului ungar și
să nimicim neînțelegerea, — hotărîm că vom
compune prin un individ acomodat spre aceasta
un colegiu din limba, literatura și istoria română
și că ne obligăm a recunoaște de a noastră da-
torință a intra în acesta cât se poate de mulți“.

Va să dică, se apucă tinerii maghiari să
învețe limba română. Ne bucurăm pentru această
rezoluție ce au luat-o. Învețarea limbii române
le va fi cu atât mai ușoară, cu cât credem că
mai toți o pricep deja. Din parte-ne le recoman-
dăm studiu serios, pentru-că învățând limba ro-
mânească vor afla că poporul e nemulțumit
cu starea actuală de lucruri. În cele din urmă nici
nu strică să știe omul mai multe limbi. Studiarea
unei limbi se face mai cu înlesnire în tinerețe.
Tinerii maghiari vor studia limba română cu
atât mai cu succes, cu cât ei o studiază acum
de bună voință. Cunoștința limbii române le va fi
de folos tinerilor cu rezoluția.

O dorință „patriotică“. Precum află
„Kronstädter Zeitung“, „Ellenzék“ e informat
că în contra „Tribunei“ s'ar fi pornit earăși un
proces de presă decătră procuratura supremă din
Mureș-Oșorheiu. Aceasta ne pare o dorință „pa-
triotică“ a celor dela „Ellenzék“.

Monede false. Cu ocasiunea perchi-
siunii domiciliare întreprinse la casa individului
arestat T. Pascu, s'au găsit mai multe mo-
nede false.

Omor. În Entradam — o comună curat
ovreească de lîngă Năsăud — a fost omorît

noaptea Ovreur Cahan Iantel. Noaptea au
întrat la dînsul nisce necunoscuți, cari după ce
au legat-o pe muierăa lui Cahan și au astupat-o
cu perini, mai înfundându-i în gură și o batistă,
pe Cahan 'l-au omorît prin lovituri în față și
în ceafa. După aceasta au scos-o pe muierăa
asasinatului, cerându-i bani. Aceasta a deschis
cassa vertheimiană, de unde le-a dat bani și
obiecte de valoare în sumă de preste dece mii
florini. Prelîngă intențiunea de a fura, hoții, se
vede, că au avut și ură în contra Ovreurului;
deoare-ce acesta — precum se spune — 'i-a în-
biat pe asasini să-i cruce vieța căci e gata a
le da toți banii căți îi are, dar' hoții nu s'au
îndurat nici în urma promisiunilor, nici a rugă-
rilor lui Cahan. Tribunalul din Bistrița a în-
ceput cercetarea. Cu săvîrșirea omorului e sus-
pectat cocișul asasinatului.

Rudolf Marlin instigatorul principal al
criminalilor executați Kleeberg și Marlin iun., a
murit ieri în înștitutul alienaților din Sibiu.

Un tînr ardelean la Paris. În zilele aceste
domnul Dr. V. Bănu, unul dintre cei mai buni
elevi ai facultății de medicină din București,
carele a ocupat cu multă dinsticțiune postul de
medic primar al spitalului rural dela mănăstirea
Slatina din România, a plecat la Paris pentru
a se specializa în chirurgia operatoare.

Urăm succes bun tînrului nostru doctor
și-i dorim reîntoarcere fericită în țeară!

Apă pentru trupe în campanie. Regi-
mentul de geniu din România condus de idea de
a pute procura trupelor în manevră și campanie
apa necesară pe acolo pe unde nu există pături,
a studiat o sistemă de puț, și zilele acestea a
și experimentat pe platoul Cotroceni sistema de
puț Pitoy. „Revista armatei“ spune că va
face o descriere detaliată a acestui puț, care
crede că va interesa pe toți ofițerii.

Dorobanții. Ieri la 8¹/₂ oare dimineața, scrie
„Gazeta Buzului“ de alaltăieri, cadrele dorobanților
și călărașilor au plecat pentru Galați. Încă dela 6
oare, soldații se aflau la gară, unde musica a
cântat până la oara plecării. Pe fața tuturor era
descrișă veselia. Părinți, frați, neveste, rude, 'i-au
însoțit până la tren, urându-le bună ducere și
întoarcere. Ținuta militarilor era marțială. La
plecarea trenului, un ura isbucni din piepturile
soldaților, luându-'și un rămas bun dela toți cei
cari se aflau pe peron.

Cestiunea proselitismului polonez.

(Urmare.)

Dacă se coadună atacurile și batjocurile
amintite cum și mai ales agresiunile de pe tim-
pul antimarșian contra bisericeii ortod. orientale a
Bucovinei și se consideră în legătură cu împre-
giurările favoritoare nu e de loc dubiu, că și
acelea manifestări în timpul din urmă tind la
același țel, adică la lăfirea și desvoltarea unei
poziții dominante a confesiunii rom. și greco-cat.
și în legătură cu aceasta la împuternicirea ele-
mentului polon-rutean pe calea proselitismului
din rîndurile populațiunii autochtone. De aceea
își pune fiesce-care din cercurile culte ale popora-
țiunii de aici întrebarea, la ce alta să fie eta-
blarea unei mănăstiri de călugărițe împreună
cu un institut polono-catholic în Cernăuți, după-ce
aci există atâtea multe institute de crescere pen-
tru fete, în cari se învață îndestul și religia rom.
cat. și în limba polonă? Ce alta să scoposească
alegerea reședenței sale a exilatului fost metro-
polit din Varșovia Felinski tocmai în capitala
Bucovinei, după-ce el spre a nu întărita regimul
împărăției magierie, s'ar pute așeza într'o pro-
vince apuseană a monarhiei, unde ar consuma
în liniște și pace alimentațiunea-i acordată? Po-
litica coniecturală jurnalistică obiectează, că așe-
darea prelatului amintit polon în Cernăuți e
premergătorul înființării unui episcopat polono-
catholic în Bucovina. E însă necesitate pentru
asta, după-ce mai toți credincioșii existenți în
Bucovina ai confesiunii rom.-cat., din cari o parte
nici n'are indigenatul, nu fac preste 60,000 de
suflete? Crearea unui episcopat rom.-catol. în
Bucovina ar pute să aibă numai sensul unei
reședințe erarchice în *partibus infidelium*. Aceasta
este tocmai aceea, ce ofensează adînc pe credin-
cioșii ort.-orientali și-i irită, căci conducătorii
propagandei rom.-cat. privesc pe Bucovina ca
pars infidelium și cred ca atare a o și trata. O
astfel de opinie și tendință, fie ea și negată atât
de mult, ar pute fi cu greu credibilă, căci, după-
cum nu-i dovedit, că confesiunea rom.-cat ar fi
cumva periclitată sau amenințată prin organele
bisericeii ort.-orient., du-se mai departe preoții
rom.-cat. orînduiți, cari înplinesc chemarea lor
cu diligență, corespund îndeplin recerînței reli-
gioase-morale a 60,000 de suflete ale confesiunii
lor, atunci se întreabă, care alt scop se urmă-

rească *patres jesuiti* în Bucovina, dacă nu pe
acela, de a mări turma confesională pentru pro-
iectatul episcopat rom.-cat. prin convertiri din
credincioșii religiunii ort.-orientale?

„La o astfel de înțelegere a lucrurilor se
explică, de ce există la poporațiunea ort.-orient.
a Bucovinei oareși-care neliniște și din ce în ce
se lătește, căci dacă pe aderenți bisericeii orto-
doxe-creștine îi ofensează în sentimentele lor reli-
gioase deja de aceea așa de tare, că ei sînt
aleși asemenea necredincioșilor sau ereticilor earăși
de material al convertirii misiunilor rom.-catol.,
atunci mai ales s'ar neliniști tare spiritele iritate
prin idea, că o să succedă silințelor continue
de a vîrî în mregele întinse cu un oareși-care
plan a captivării confesionale a sufletelor familii
lor întregi din rîndurile populațiunii ort.-orient.“

„Ne încredem prea tare și neclintit în aju-
torul fondatorului dumnezeesc, care este și capul
unic al bisericeii sale, apoi în vigilența păstorilor
ortodoxi de suflete asupra turmelor creștine lor
încercute și în tăria credincioșilor ortodoxi și a
lor supunere cătră învățăturile, moravurile și
dătinile bisericeii ort.-orientale, ca să desperăm
de soartea turmei ortodoxe a lui Christos în
Bucovina. Aceea însă, ce aduc agresiunile și
luptele confesionale și ce prevedem cu regret,
este întunecarea referințelor interconfesionale între
organele preoțesci și chiar o scădere a păcii inter-
confesionale și bunei armonii în viața socială a
aderenților confesiunilor respective.“

Prin legea fundamentală a statului din 21
Decemvrie 1867 (art. 14 și 15) despre drepturile
comune ale cetățenilor este totuși recunoscută li-
bertatea conștiinței și dreptul exercițiului liber
confesional fiecărei comunități religioase legal re-
cunoscute. Asemenea sînt definite prin legea in-
terconfesională din 25 Maiu 1868 referințele ex-
terioare confesiunilor singuratic la olaltă. După-
ce organele bisericeii rom. și gr.-cat. s'au învie-
țuit atât de tare în poziția lor de mai nainte pri-
vilegiată față cu celelalte confesiuni, că nu se
pot acomoda acum legilor fundamentale despre
egala îndreptățire confesională, atunci cu anevoie
o să rămână la lucrările pioniro-confesionale și
încercările miniratrice, ci e a se aștepta după per-
miterea împregiurărilor la agresiuni vedibile. În
astfel de casuri n'o să fugă de sigur păstorii tur-
melor ortodoxe creștinesci, ci se vor pune la de-
fensivă cu curagiul apostolic și abnegațiune și
vor primi luptele lor impuse și le vor conduce.
Cine o să ducă din beligeranți răni mai sînge-
rînde și perderi, nu se poate spune înainte, căci
aici provine la aceea, ori de vor fi lăsate singure
părțile litigante și ori de n'a găsi partea ataca-
toare ajutor și încurajare. Aceasta însă se poate
prevede cu siguranță înainte, că prin astfel de
împărechieri interconfesionale nu se propagă în
de comun interesele sfînte ale religiunii crești-
nesci, ci că din contră atari lupte produc
numai slăbirea religiozității și demoralizațiunii în
turmele creștinesci fără distingere de confesiune
și că neteșce drumurile inamicilor cunoscuți ai
religiunii pozitive creștine, spre a intra și în
această țeară și de a lăți teoriile ei pernicioase
pentru bazele instituțiunilor existente.

„Dacă abstragem de punctele cunoscute di-
ferențiale între biserica ortodoxă creștină a Orien-
tului și cea rom. și gr.-cat. a Occidentului, cari
de abia în secolul al unsprezecelea respective în
al 15-lea căpătără o expresie acurată și au produs
acea mare despărțenie a bisericii, și lăsăm dis-
cusiunile teoretice asupra lor teologilor de amên-
două părțile și ne mărginim la obiectiunea, că
cu abaterea unică a doctrinei „de processione
Spiritus Sancti“, despre care prin adaugerea a
„Filioque“ la simbolul Niceno-Constantinopolitan
se escă o discuțiune aprigă, celelalte puncte di-
ferențiale de natură biserice-administrativă și dis-
ciplinară sînt, de aceea nu apar atât de esențiale
ca întrebările dreptului canonic, ceremonielor
și observențelor bisericesci, că cu privire la
aceasta să fie în sensul acesta îndreptățit o re-
vindicare prerogativei dogmatice dela biserica
unic fericitoare, fie pentru biserica orientală sau
occidentală, ca să deducem de aici o excludere
dela fericirea sufletelor pentru una sau alta; așa
sînt atacurile și batjocurile aruncate în păturile
poporațiunii, ca acele sau menționate, la năsuin-
țele propagandiste decătră organele unei confe-
siuni creștinesci contra instituțiunilor și usanțelor
alteia, de o daună nemăsurabilă pentru credința
creștinească, religiozitatea și moralitatea și chiar
pentru viața socială și cetățenească.

(Va urma.)

Varietăți.

(Somnambulismul.) În una din nopțile
trecute s'a produs un cas ciudat de somnam-
bulism urmat de o scăpare dramatică în comună
Cruyshauten, din Belgia.

Pe la 10 oare seara comisarul de poliție
își făcea rondul seu obicinuit, când atenția îi fu
deșteptată prin strigătele de: „Oscar, Oscar“,
cari veniau dintr'o casă vecină. Care nu fu
surprinderea lui, apropiindu-se, când vădă că
acele strigăte se adresau unui individ culcat pe
vîrfu coșului, nemișcat, cu capul trecînd preste
coș într'o parte și cu picioarele în cealaltă parte.
Află îndată, că omul care dormia astfel în aer,
era un anume Osias Ghysels, somnambul și epi-
leptic; îndată începînd să-l trezească din poziția lui
cea periculoasă. Puțin a lipsit ca amîndoi să
cadă jos de pe o înălțime de 25 metri, omul
adormit, turburat în somnul seu, luptându-se cu
salvatorul seu; dar' în sfîrșit după nisce minuți
de echilibru, comisarul isbuti să-l treacă printr'o
fereastră din podul casei.

(Cersitorul avut.) „Gazeta tribunalelor“
din Paris povestesc faptul următor:

Un fost notar din Montfort-d'Amaury,
anume Frescot, în etate de șesezeci și cinci de
ani, dîcînd că este juriconsult și murind grabnic
într'un stabiliment de băi, „rue de Temple“,
comisarul de poliție, după constatările obicinuite,
dăduse ordin de a transporta corpul acestui om
la domiciliul seu, 34, strada Notre-Dame de Na-
zareth, unde se duse asemenea pentru a procede
la o informațiune.

Magistratul fu foarte surprins de a recu-
noaște în acest om pe un individ, care îm-
brăcat foarte trențeros, îi fusese mai de multe
ori semnalat ca cersitor.

Soția lui nefîind cunoscută și trebuind a
se face cercetări pentru a o găsi, se puseră peceți
pe toate obiectele din cameră.

Cîteva zile în urmă, se prezentă un in-
divid la comisarul de poliție și îl informă că
mortul era unchiul seu, ceea-ce dovedi cu hâr-
tile ce poseda.

Se transportară îndată la locuința fostului
notar, unde se luară pecețile și se făcî un in-
ventar.

Dar' cât de mare fu surprinderea tuturor,
când se găsi în nisce saci o sumă de 54,000
franci în monede de 1 fr. și de 50 centime.

Această surprindere se schimbă în mirare,
când se găsi într'o cutie a unui vechiu dulap
518,000 de valori diverse.

Nepotul povestî, că unchiul seu fusese
în adevăr notar la Montfort-d'Amaury, dar' că,
de mai mult timp, familia îl pierduse din vedere,
că nu se credea de nimeni ca el să aibă o
avere atât de mare și că întîmplarea făcuse să
citească într'un diar scirea despre moartea un-
chiului seu.

Deja nepotul foarte încîntat se credea
bogat și întrebă dacă formalitățile sînt înde-
plinite pentru a-l pune în posesiune, când se
găsi, învîlît într'un șervet, testamentul în re-
gulă, prin care fostul notar lăsă toată averea
lui Academiei din Paris, secțiunea sciințelor.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL.“

Diakovár, 9 Septemvrie n. Fiscalul
episcopesc Kovácsévics a fost arestat
pentru înșelăciune.

Klagenfurt, 9 Septemvrie n. Ma-
iestatea Sa a sosit ieri la manevre; a fost
primit în modul cel mai solemn. Ma-
iestatea Sa a vizitat expoziția; seara a fost
retragere cu torțe. Astăzi vor avé loc
manevre.

Londra, 9 Septemvrie n. Fostul mi-
nistru de comerț în cabinetul Gladstone,
Chamberlain, a vorbit ieri înaintea
unui meeting de liberali despre programul
radicalilor. În vorbirea sa, Chamberlain
a atins cu deosebire instrucțiunea și re-
forma agrară și a declarat, că dacă membrii
din partidul wigh nu ar aproba cererile
radicalilor, acestia vor trebui să formeze
un partid separat.

Madrid, 9 Septemvrie n. Cîrculă
scirea, că canoniera germană n'a debarcat
pe insula Yap nici un soldat. Spiritele
s'au liniștit.

Paris, 9 Septemvrie n. Președintele
consiliului de ministri, Brisson, a vor-
bit cu ocasiunea banchetului electoral de
ieri despre politica externă. Brisson a
declarat, că republica voiesce pacea înso-
țită de o demnitate corespunzătoare na-
țiunii franceze.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Sciri economice.

Prețurile cerealelor în România. Prețurile se mențin mai aceleași ca în săptămâna trecută.

Din contra, după scirile din Moldova, unde săptămâna trecută vagonul de grâu se vindea dela 1500—1600 lei, astăzi abia că se urcă la maximum de 1280 lei vagonul, aceasta numai ca bine-facere, căci nu face nici atât.

Aceste scăderi pe prețuri nu au provenit însă din cauza lipsei de cerere externă, ci din manoperile liftei jidovesci, care a început a pune mâna și pe comerțul de cereale; dinșii au luat de obicei, ca îndată ce se ivesc pe la cultivatori comercianți serioși de a cumpăra, din porturile Galați și Brăila, urcă pentru o și sau două prețurile așa, că cumpărătorii străini de localitate creștând că este ceva serios și după calculele ce fac vădând că nu convine a da acest preț, sunt nevoiți să plece; îndată apoi scot și dinșii prețurile și prisosul ce l-a dat la unu sau doi l scot cu prisos dela ceialaltă, când se ved că au rămas singuri stăpâni pe piață.

Regretăm, scrie „Gazeta Olteniei“ din Craiova, a nu putea da nici astăzi informațiuni mai vesele în privința cursului nostru de cereale, fiind-că din piețele din străinătate vin pe fiecare și sciri mai posomorâte și prețurile au căzut aproape sub prețul costului de producție.

Transacțiunile dela începutul campaniei s'au mărginit asupra a vre-o 250 vagoane ovės și orđ, care s'au cumpărat parte pentru Brăila și parte pentru Austro-Ungaria.

Pentru grâu însă nu este nici o cerere. Orđul se notează la 7 fr. pro % chlgr. ovėsul a 9 fr. pro % chlgr., porumburile stau mijlociu.

Averea agricolă a Europei. Valoarea tuturor pământurilor cultivate în Europa reprezintă suma enormă de 320.450 milioane lire sterline și aceea a capitalului trebuințat la dinsele 42.250

mil. l. st. Valoarea normală a producției e calculată la 64.450 milioane.

Francia stă în fruntea tuturor națiunilor pentru valoarea pământurilor cultivate, cari se urcă la 80 de miliarde și pentru producția anuală care e de 9 miliarde și jumătate.

Englita vine în rangul al doilea cu o valoare a pământurilor cultivate reprezentând 62 miliarde și jumătate și o producție de 9 miliarde 125 milioane.

Germania ocupă locul al treilea cu 50 miliarde pământuri cultivate și producție anuală de 8 și jumătate miliarde.

Rusia cu tot teritoriul ei întins vine în locul al patrulea, Austria al cincilea, Italia al șeselea cu 25 miliarde, terenuri cultivate și producție anuală de 3 miliarde 555 milioane etc.

În ce privește consumarea grâului, în ultimii 50 de ani, ea a crescut cu 40%.

„Cultivatorul“.

Statistica falimentelor în România. Este cât-va timp de când dl ministru al justiției din România a adresat o circulară tuturor procurorilor generali de prelungă curțile de apel, cerându-le să i adreseze tablou de toți falii declarați definitiv de tribunale.

Această măsură a fost luată pentru-ca justiția să poată constata pe recidivi și pentru-ca ministerele, banca națională precum și creditele fonciare să știe cu ce persoane au a face.

Acest tablou, care este gata, cuprinde numele comercianților declarați în stare de faliment prin sentențe definitive de tribunalele din țeară dela anul 1875 până la 31 Decembrie 1884.

Numărul falilor declarați definitiv în acest restimp de tribunalele din țeară se ridică la 1.045; ei se repartizează pe tribunale după cum urmează:

Tribunalul Argeș	23
„ Buzău	19
„ Dâmbovița	8
„ Jalomița	12
„ Ilfov	352

Tribunalul Muscel nici unul, Olt	6
„ Prahova	45
„ Teleorman	10
„ Vlașca	13
„ Iași	109
„ Roman	14
„ Fălciu	7
„ Botoșani	45
„ Neamț	39
„ Suceava	7
„ Băcău	9
„ Dorohoiu	15
„ Vaslui	9
„ Brăila	48
„ Covurlui	81
„ Putna	41
„ Rîm.-Sărat	25
„ Tutova	33
„ Dolj	37
„ Mehedinți	13
„ Gorj	1
„ Vâlcea	8
„ Romanai	4

Din aceștia cei mai mulți sunt Israeliti.

Piața din Sibiu, 8 Septembrie. Grâu Hectolitra 74—80 chilo fl. 4.40 până fl. 5.20, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.20, până fl. 4.— sêcara 66 până 72 chilo fl. 3.— până fl. 3.60, orđ 58 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.40 până fl. 2.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.20 până fl. 1.40, sēmēntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, sūpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cânepa fl. 36.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.75 până fl. 3.25, spirțul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită 42 până 44 cr., carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouă 10 cu 20 până 22 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 8 Septembrie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 45 cr. până 46— cr., unguresci grei, tineri 46.— cr. până 48.1/2 cr., de mijloc 48.1/2 cr. până 49.— cr., ușori 49.— cr. până — cr.; marfă țerānească, grea 45.— cr. până 46.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci, grei 47.— cr. până — cr., transito de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 8 Septembrie st. n.
Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (lângă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.60, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Bacskă) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 6.90 până 7.40.
Sêcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—.
Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.50 până 5.60; de alt soi fl. 5.50 până 5.55.
Rapița fl. 9.1/8 până 11.—; de Banat fl. 11.1/8 până 11.1/8.
Mēlaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.90 până 8.92 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.27 până 7.29.
Sêcara (primăvară) 69.1/10 Kilo fl. 6.23 până 6.25.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.40 până 5.42.
Rapița (August—Septembrie) fl. 10.1/8 până 12—
Spirț (brut) 100 L. fl. 27.— până 27.50.

Cursul pieței din Sibiu.

din 9 Septembrie st. n. 1885.
Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.80 vënd. 8.85
Lire turcesci „ 11.10 „ 11.15
Imperiali „ 10.10 „ 10.15
Ruble rusesci „ 1.22 „ 1.23

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Septembrie st. n. 1885.
Renta amort. (5%) . . . Cump. 43 1/2 vënd. 93.—
„ Rur. conv. (6%) . . . „ — „ —
Act. de asig. Dacia-Rom. . . „ 277.— „ —
Banca națională a României . . . „ 1230.— „ —
Impr. oraș. București . . . „ 30.— „ 31.—
Credit mob. rom. „ — „ —
Act. de asig. Națională . . . „ 226 1/2 „ —
Scrișuri fonciare urbane (5%) . . . „ — „ 89.1/4
Societ. const. „ 172.— „ 230.—
Schimb 4 luni „ — „ 34.—
Aur „ — „ 10.80

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren accelerat		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus
Viena	—	7.15	—	—	Bucuresci	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copsa mică	—	—	3.02	1.11
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	—	10.44	2.27	—	Arad	7.53	3.37	5.55	—	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	5.33	6.46	—	1.28	Feldioara	6.22	10.51	2.55	—	Glogovaț	—	4.—	6.05	—	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiu	—	—	4.26	2.44
Vărad-Velence	—	—	9.37	1.52	Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Györök	—	4.13	6.19	—	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Sibiu	—	—	10.25	11.47
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Pauliș	—	4.38	6.46	—	Deva	—	2.35	6.39	—	Ocna	—	—	10.46	12.05
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Radna-Lipova	—	4.51	7.—	—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	8.45	12.23	5.42	—	Conop	—	5.10	7.23	—	Ilia	—	3.36	7.29	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighisoara	10.10	1.19	7.37	—	Bérbava	—	5.38	7.51	—	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07
Bucia	—	—	12.43	4.01	Medias	10.39	1.37	8.21	—	Soborșin	—	5.57	8.10	—	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea-Oșorheiu	—	—	—	—
Cucia	—	8.31	1.31	4.26	Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—	Zam	—	6.42	8.58	—	Bérbava	—	5.09	8.49	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19
Huedin	—	9.01	2.56	5.08	Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—	Gurasada	—	7.14	9.28	—	Conop	—	5.56	9.29	—	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	12.37	2.41	6.—	—	Ilia	—	8.01	10.17	—	Radna-Lipova	—	6.18	9.49	—	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Blaj	12.56	—	6.29	—	Branicica	—	8.21	10.38	—	Pauliș	—	6.57	10.23	—	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	1.30	3.13	6.59	—	Deva	—	8.47	11.05	—	Györök	—	7.12	10.37	—	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teiuș	1.45	—	7.15	—	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	—	Glogovaț	—	7.27	10.52	—	Kerel-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18
Cluj	—	10.01	5.05	6.43	Alud	2.34	3.45	7.43	—	Orăștia	—	10.10	12.24	—	Arad	—	8.10	11.32	—	Nireșteu	6.56	12.26	6.10	2.45
Apahida	12.05	10.16	—	7.08	Vișeu de jos	2.55	4.01	8.—	—	Șibot	—	10.34	12.53	—	Szolnok	—	9.—	12.50	—	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05
Ghirău	12.31	—	—	7.26	Alba-Iulia	3.17	—	8.29	—	Vințul de jos	—	11.04	1.22	—	Budapesta	—	2.39	4.23	—	Oșorheiu—Cucerdea	—	—	—	—
Cucerdea	3.32	11.45	—	8.54	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40	Viena	—	7.10	8.16	—	Oșorheiu	6.34	12.06	8.45	12.25
Uioara	3.41	—	—	9.51	Simeria (Piski)—Petroșeni	—	—	—	—	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24	—	—	—	—	—	Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55
Vișeu de sus	3.50	—	—	9.58	Petroșeni—Simeria (Piski)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kerel-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24
Alud	4.25	12.08	—	10.24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54
Teiuș	5.10	12.29	—	10.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31
Crăciunel	5.44	—	—	11.28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ludoș	8.21	2.07	10.34	2.46
Blaj	6.02	12.57	—	11.44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cheța	8.38	2.21	10.51	3.06
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40
Copsa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Simeria (Piski)—Unidoara	—	—	—	—
Medias	—	1.45	6.01	1.22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Elisabetopole	—	2.06	6.40	1.56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cerna	7.01	—	—	—
Sighisoara	—	2.38	7.35	2.44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Unidoara	7.30	—	—	—
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Unidoara—Simeria (Piski)	—	—	—	—
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Unidoara	10.18	—	—	—
Agostonfalva	—	4.19	11.02	5.30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Cerna	10.44	—	—	—